

AYDINLATILMIŞ HASTA ONAM FORMU

Anabilim Dalı / Klinik Adı:

Hastanın Adı, Soyadı:

TC Kimlik No:

Baba adı:

Ana adı:

Doğum tarihi:

Cinsi:

Planlanan girişimin adı: Trakeotomi

Nefes borusuna delik açılması

Sayın Hasta, Sayın Veli/Vasi (Ebeveyn)

Lütfen formu dikkatlice okuyun ve soruları cevaplayın!

Yapılan muayene ve tetkikler sonucunda nefes borunuzdan nefes alamadığınız / solunum desteğine ihtiyacınız olduğu / akciğerlerinizin ve alt havayollarınızın etkin şekilde temizlenmesi gerekliliği saptandığından, bu cerrahi girişime karar verilmiştir. Bu girişimden önce size alışık olmadığınız bu durum ve çevre hakkında kendinizi emin hissetmeniz için önemli bilgileri vermek istiyoruz. Bu konuda biz, size/çocuğunuza, girişime özel başlıca ayrıntıları açıklamakla yükümlüyük. Bu yazılı formdaki temel bilgiler, size yapılacak olan girişimi, bu girişimin gerekliliğini, yapılmaması durumunda oluşacak olumsuzlukları ve bu girişime bağlı komplikasyonları (girişim sırasında veya sonrasında ortaya çıkabilecek sorunları) açıklamada yardımcı olacaktır. Bundan sonra doktorunuz sizinle (veya çocuğunuzla) bütün soruların açıklanacağı özel bir görüşme yapacaktır. Bu görüşme sonrasında bu girişimin yapılıp yapılmayacağına, **kendi serbest iradeniz** ile karar vereceksiniz.

Hastalığınız hakkında bilmeniz gerekenler:

Yaşamınız için temel ihtiyaç olan hava ve oksijen alabilmeniz için, gırtlığınızdaki veya çevre yapılarıdaki tıkanıklığı aşmak / size solunum desteği verebilmek / akciğerlerinizi ve alt havayollarınızı temizleyebilmek amacı ile bu girişimin yapılması mutlaka gerekmektedir. Bazen çok acil olarak hemen (yapılabilecek her yerde), bazen de planlı olarak uygun koşullarda ameliyathanede uygulanabilir. Bu girişim hastalığınızın kesin teşhisi ve/veya tedavisi amacı ile değil, sadece mutlak ihtiyacınız olan havayı size sağlamak için yapılmaktadır. Hayatınızın devamlılığı sağlandıktan sonra temel hastalığınıza yönelik diğer tetkik ve tedaviler daha sonra size bahsedilecektir. Ameliyat mümkünse genel anestezi altında (narkoz), değilse lokal anestezi (mevzi uyuşturma) ile yapılacaktır. İşlemden sonra boynunuzun orta kısmında bir delik ve buraya takılmış olan bir plastik veya metal (gümüş) kanül (ortası hava almak için delik olan bir boru) takılacaktır. Sonradan yapılacak tetkik ve tedavi sonuçlarına göre bu delik kalıcı veya geçici olabilir.

Girişimin yapılmaması durumunda neler olabilir?:

Bu girişimi kabul etmemeniz durumunda yaşam için temel ihtiyaç olan havayı alamadığınız için belli bir süre sonra (birçok faktöre bağlı olarak) hayatınızı kaybedersiniz. Bu durumda sizi tekrar yaşatmak için yapılacak olan çabalar da sonuç vermeyebilir. Yine girişimin gecikmesi durumunda vücudunuzun çeşitli organlarında (başta beyin olmak üzere) geri dönülmez kalıcı hasarlar gelişebilir.

Nasıl bir tedavi/girişim uygulanacak (Alternatif tedaviler hakkında bilgi içermelidir):

İşlemin genel anestezi (narkoz) ile uygulanması durumunda, "Anestezi Aydınlatılmış Hasta Onam Formu"nda, anestezi ve olabilecek riskler konusunda bilgiler göreceksiniz. Herhangi bir endişeniz olursa anestezistiniz (narkozu verecek olan doktor) ile görüşünüz. Bilgilendirme formu verilmediyse lütfen isteyiniz.

Lokal anestezi uygulamasında veya narkoz sırasında ek olarak kanamayı önleyici bir ilacın yapılması ile ender olarak beklenmeyen yan etkiler ortaya çıkabilir. Bunlar:

- Alerjik reaksiyonlar; şişlik, kaşıntı, hatta şoka varabilen ağır dolaşım bozuklukları,
- Merkezi sinir sistemine ait yan etkiler; huzursuzluk, kasılmalar, solunum bozuklukları,
- Kan basıncı yükselmesi veya düşmesi, kalp ritm bozuklukları ve kalp atışının yavaşlaması.

Ayrıca genellikle gerekmemesine rağmen, olağanüstü bir durumda lüzumu halinde kullanılabilen kan veya kan ürünlerinin nakli sırasında oluşabilecek hastalık bulaşma ihtimali de vardır.

Bu işlem boyundan yapılacak bir kesi ile gerçekleştirilir ve nefes borunuza açılacak olan deliğin kapanamaması için buraya bir kanül yerleştirilir. Bu girişim tedavi edici olmaktan çok acilen hayatın devamlılığını sağlamak için yapılır. Size başka bir girişim veya tedavi gerekmebileceği gibi, başka tetkikler ve tedaviler (tıbbi veya cerrahi) de büyük bir ihtimalle gerekli olacaktır. Kulak-burun-boğaz sahasında en sık yapılan acil ameliyatlardan biridir. Esas hastalığınıza bağlı olarak ameliyattan sonra yoğun bakıma ve solunum aletine bağlanma ihtiyacınız olabilir Ameliyat sırasında olağanüstü bir gelişme olursa göğüs kafesinize bir tüp takılabilir.

Yapılacak bu ameliyatın bazı durumlarda ne yazık ki hiçbir alternatifi yoktur. Uygun durumlarda bu ameliyat yerine birkaç günlüğüne ağız veya burundan yerleştirilen bir hortum ile aynı amaca ulaşılabilir. Ancak bu boruya da ihtiyacın uzaması durumunda (genellikle 1 haftadan daha uzun süre) yine bu ameliyat için başka alternatif kalmamaktadır.

Ortaya çıkabilecek yan etkiler:

- *Sık görülebilen yan etkiler:* Solunum sorunları-nefes darlığı, kanama, boyunda nedbe oluşması,
- *Nadir görülebilen yan etkiler:* Solunum ve kalp durması, boyun ciltaltı dokusuna hava kaçması, yara iyileşmesinde sorunlar ve yara iltihabı, akciğer iltihabı, boynunuza konulmuş olan kanülün tıkanması, yerinden çıkması, akciğer hasarı ve akciğerlerin hava ile dolması (pnömotoraks) ve ses teli sinirinin zedelenmesi
- *Çok nadir görülebilen yan etkiler:* Yutma zorluğu, tüm cerrahi girişimlerde görülebilen damar içinde kan pıhtılaşması/taşınması (tromboz/emboli), yara iltihabı veya kalp-dolaşım sistemi reaksiyonları gibi genel tehlikeler, koldaki veya bacadaki bir toplardamara serum takılması gibi her ameliyatta gerekli olan basit işlemler de bile çok ender de olsa gelişebilen sorunlar (damar iltihabı gibi), yemek borusu zedelenmesi, gırtlak ve nefes borusunda darlık oluşumu, şuur kaybı, solunum aletine bağımlılık, ölüm

Hastanın girişimin şekli, zamanı, yan etkileri, başarı oranı ve başarıdan ne kastedildiği, girişim sonrası ile ilgili soruları:

Sizin için önemli olan bütün soruları çekinmeden sorunuz. Doktorunuz sizinle açıklama görüşmesini yaptıktan sonra, tekrar tekrar soru sormanız mümkün değildir. Eğer sorunuz yoksa, biz sizin bilmek istediğiniz her şeyi anladığınızı düşünürüz. Aşağıda boş bırakılan bölüme, açıklama formunda belirtilmemiş olan tedavi ve kişisel risklerle ilgili diğer sorularınızı lütfen not ediniz. Açıklama görüşmesinde doktorunuz bunların üzerinde duracaktır.

.....

.....

.....

Girişimden önce hastanın dikkat etmesi gereken hususlar:

Eğer ameliyatınız planlı olarak yapılacaksa, lütfen ameliyattan en az bir hafta önce, eğer alıyorsanız aspirin gibi kanı sulandıran ilaçları almayı ve içiyorsanız sigara içmeyi bırakınız, ameliyat saatinden 5-6 saat öncesinden itibaren hiçbir şey yemeyiniz ve içmeyiniz. Ameliyata giderken takma dişlerinizi, takılarınızı ve üzerinizdeki tüm metal malzemeleri çıkarınız.

Girişimden sonra hastanın dikkat etmesi gereken hususlar:

Esas hastalığınıza bağlı olarak en az 2-3 gün olmak üzere bir süre hastanede kalmanız gerekmektedir. Bu sürede yara ve kanülün bakımı hastane personeli tarafından yapılacaktır. Bu işlem sonrası nefesinizi artık ağzınız veya burnunuzdan değil, boynunuza açılmış olan delikten alacağınızı ve akciğerlerinizden gelen salgıların bu delikten dışarı çıkacağını unutmayınız. Temel hastalığınıza bağlı olarak, hastaneden çıkmadan önce bu delik tekrar kapatılmış olabilir. Ancak delik ihtiyacının uzaması durumunda evinize boynunuzda delik ve kanülle gitmek zorunda kalabilirsiniz. Bu durumda yara ve kanül bakımı size ilgililer tarafından açıklanacak ve belli aralıklarla hastaneye pansumana ve kontrole gelmeniz söylenecektir. Bazı durumlarda ameliyat sonrası bir süre yoğun bakımda kalabilirsiniz. Ameliyattan sonra 2-3 saat içinde ağızdan beslenmeye başlayabileceğiniz gibi, yine temel hastalığınıza bağlı olarak uzun süre ağızdan beslenemeyip, burun veya midenize takılan hortum ile de beslenmeniz gerekebilir.

Hekimin hasta hakkında bilmek istedikleri:

Lütfen ameliyat öncesi var olan teşhis edilmiş tüm hastalıklarınızı, aldığınız tüm ilaçlarınızı, varsa ailesel hastalıklarınızı, alerjik durumunuzu bildiriniz.

Tehlike kaynaklarını önceden tespit edebilmek için sizden aşağıdaki soruları cevaplamanızı rica ediyoruz:

1. Yüksek **kanama eğilimi** (Örneğin küçük yaralanmalarda veya diş tedavisinde) var mı?

Hayır Evet

2. Özel bir nedeni olmadan vücudunuzda **çürükler** oluşur mu veya kan bağı olan akrabalarınızda bununla ilgili belirtiler var mı?

Hayır Evet

3. Siz/Çocuğunuz **kan sulandırıcı ilaç** (Örneğin, aspirin) kullanıyor musunuz/kullanıyor mu?

Hayır Evet

Siz/Çocuğunuz **başka bir ilaç** kullanıyor musunuz/kullanıyor mu ?

Hayır Evet

Kullanıyorsanız/Kullanıyorsa hangi ilacı? .....

4. **Alerji** (Örneğin, astım, saman nezlesi) veya **aşırı duyarlılık** (Örneğin, flaster, lateks, gıda maddeleri, ilaçlar) var mı?

Hayır Evet

5. **Kalp** veya **akciğer** (Örneğin, kalp hastası, kalp ritm bozukluğu, yüksek tansiyon, astım) var mı veya **kalp pili** taşıyor musunuz?

Hayır Evet

6. **Müzmin (kronik) bir hastalıktan** (Örneğin, göz tansiyonu, sara) yakınıyor musunuz ?

Hayır Evet

7. **Tiroit beziniz çok çalışıyor mu?**

Hayır Evet

8. **Yapay diş** taşıyor musunuz (sıkı yapıştırılmamış protez, diş köprüsü veya yapma diş) veya **sallanan dişleriniz** var mı?

Hayır Evet

9. Son altı hafta içinde **koruyucu aşı** yapıldı mı?

Hayır Evet

10. **Akut** (yeni başlamış) veya **kronik** (müzmin) bir **enfeksiyon hastalığı** (Örneğin, karaciğer iltihabı, AIDS, verem) var mı?

Hayır Evet

11. **Doğurganlık yaşındaki bayanlar için:**

Hamile olabilir misiniz?

Hayır Evet

Hekimin bilgilendirme konuşmasına ait notları:

.....
.....

Hekimin kaşesi ve imzası

Hasta, veli veya vasinin onam açıklaması:

- Doktorum bana sağlık durumum ile ilgili gerekli açıklamaları yaptı.
- Planlanan tedavi/girişimin ne olduğu, gerekliliği, girişimin seyri ve diğer tedavi seçenekleri, bunların riskleri, tedavi olmadığım takdirde ortaya çıkabilecek sonuçlar, tedavinin başarı olasılığı ve yan etkileri hakkında ayrıntılı bilgi edindim.
- Tedavi/girişim'den önce ve sonra dikkat etmem gereken hususları anladım.
- Tanı/tedavi/girişim sırasında benimle ilgili tüm dokümanların ve alınan örneklerin eğitim amaçlı kullanılabileceği açıklandı.
- Doktorum tüm sorularımı anlayabileceğim bir biçimde yanıtladı.
- Tedavi/girişim uygulayacak kişiler hakkında bilgi edindim.
- Aklım başımda ve kendimi karar verecek yeterlilikte görüyorum.
- İstemediğim takdirde tedavi/girişime onam vermek zorunda olmadığımı ve/veya istediğim aşamada işlemi durdurabileceğimi biliyorum.

Yer/Tarih/Saat

Hastanın/ Veli/Vasi veya Yakınının imzası:

NOT: Hastanın onam veremeyecek durumda olması halinde, onam alınan kişinin kimlik bilgileri ve imzası alınır.

- Hastanın Velisinin (Ebeveynin) ikisinin de imzalaması gereklidir. Eğer velilerden yalnız birinin imzası varsa, imzalayan çocuğun bakımını kendi başına üstlendiğini veya diğer velinin izninin bulunduğunu kanıtlamalıdır.

Hasta ile direkt iletişimin kurulamadığı durumda iletişimi sağlayan kişinin (örneğin tercüman) :

Adı, soyadı:

Adresi:

Ben "Aydınlatılmış Hasta Onam Formu" içindeki bilgileri hastanın kendisine, ebeveynine veya yakınlarına yapabileceğim en iyi şekilde aktardım.

İmza:

Tarih: